

Za avtonomijo Trsta

renutno je v teku masiven
napad na deželno avtono-
mijo. Vlada birokracija je za
vno ustanovo. Furlanija-
jska krajina s posebnim
statutom pripravila osnutek sta-
tuta, ki pokopava sleherni de-
lež avtonomije in spremi-
delež v izmislek, brez vsa-
geografski izraz, brez vsa-
demokracije vsebine.

tem osnutku — ki ga v na-
vseh objavljaj prav neki
gledali list, sovražnik avto-
nomije — je avtonomija de-
leža burka. V njem je nam-
predvideno, da ostanje
delež, kar je pravo zanika-
vsake deželne avtonomije.
Izka se sleherni avtonomija
trajin. Kar se tiče Tržaškega
okraja, se mu odreka sleher-
avtonomija; priznava se pro-
poda in o pravih Sloven-
naših krajev se govori le v
poslojnih frazi, ki nič ne

ladni osnutek za takšno de-
lež avtonomijo ponovno do-
je kakšno, veljavo je treba
vladnim obljubam in ob-
am. Oh ustoličenju svoje-
delež je Furlanija izjavila, da bo
statutu času uresničil dežel-
ustanovo Furlanija-Juljska
krajina s posebnim statutom,
za pripravo zadnjega osnu-
statuta se je obrnil na
kot na rimsko birokraci-
ki je zvesti tolače protio-
kratnega centralizma in
celni sovražnik sleherni av-
tonomije, kot to želijo velepo-
dostojniki in monopolisti. Oni ho-
da bi bil Videm in ne
glavno mesto dežele in za-
njejo sleherni avtonomijo
skemno ozemlju, katerega
kvečjemu pripravljeno sme-
ti za priredek dežele, v kate-
naj bo avtonomija le navi-
na.

se to pokazuje na absolutno
treba obširne, energične in
trane borbe za doseg dežel-
deželne avtonomije, v ka-
naj ima naše Ozemlje, za-
svojih posebnih pogojev in
treb, zanjamo najširšo avto-
nijo z upravnim in zakonodaj-
oblastjo. Danes je bolj kot
koli jasno, da se poseben
statut za deželno ustanovo, ki
uresniči težnje in zadovolji
trebe zainteresiranega prebi-
valstva, lahko uresniči le ko-
koloviti ljudske akcije in ne
dar rimske birokracije ali
prikladni krogi, ki so spro-
napad na Sicilijo — kot smo
bili — proti avtonomističnim
navdom.

Nša partija vodi veliko bor-
vo vsaj deželi, in parlamentu
z množično akcijo za doseg

deželne avtonomije. V okviru
dežele je naša partija predla-
la vsem strankam in resnično
avtonomističnim silam skupno
strojanje, da se prepreči grožnja
vladnega osnutka in da se sku-
pno predloži osnutek statuta za
delež Furlanija-Juljske kraji-
na, ki naj bo resnični izraz
ljudske volje. Na našem Ozem-
lju pozivamo komunisti v ak-
ciji vse delovne ljudi in demo-
krate, Slovence in Italijane, za
doseg dejanske teritorialne av-
tonomije v okviru deželne usta-
nove.

Deželna avtonomija, kot si jo
zamisljajo v krogih rimske bi-
rokracije in reakcijskih kli-
kalev, bi bila Trstu le v za-
smeh in bi pomenila težak us-
darec za naše mesto. Pomenila
bi korak naprej na poti pro-
padanja in deklaracije našega
mesta in ozemlja.

Evo, zakaj zavisi vse od bor-
be množic, od enotnosti, ki jo
bo znalo prebivalstvo uresni-
čiti v akciji za doseg dežele
— ter zlasti za naše ozemlje
— široko avtonomije. Mi zahteva-
mo, v okviru dežele Furlanija-
Juljska krajina z glavnim me-
stom Trstom, teritorialno avto-
nomo, ki naj predvideva in-
tegralno pravo in ki naj pri-
znava teritorialnemu svoj
oblast izdajanja zakonov za o-
krepitev naše velike, male in
srednje industrije, našega obrt-
ništva in trgovine, za razvoj
pristanskega prometa in našega
kmetijstva, dejanske enako-
pravnosti med Italijani in Slo-
vence in to ne samo v besedah
marveč s točno določenimi za-
konskimi uredbami, ki so
predvideno v osnutku statuta, ki
so ga komunistični poslanci
predložili v parlamentu.

Za doseg takšne avtonomije
je treba boriti s kar največ-
jo enotnostjo in odločnostjo.
Sicer bo težnja Tržačanov po
gospodarski in demokratični
obnovi ter socialnem napredku
ponovno zasmevana in pora-
žena.

Tržaški klerikalni krogi vo-
s svoje strani tiskovno kam-
pano in zakulisne spletke v
svojih ministrstvih, da bi pri-
vali k zadoštvu deželne av-
tonomije, kot to želijo velepo-
dostojniki in monopolisti. Oni ho-
da bi bil Videm in ne
glavno mesto dežele in za-
njejo sleherni avtonomijo
skemno ozemlju, katerega
kvečjemu pripravljeno sme-
ti za priredek dežele, v kate-
naj bo avtonomija le navi-
na.

se to pokazuje na absolutno
treba obširne, energične in
trane borbe za doseg dežel-
deželne avtonomije, v ka-
naj ima naše Ozemlje, za-
svojih posebnih pogojev in
treb, zanjamo najširšo avto-
nijo z upravnim in zakonodaj-
oblastjo. Danes je bolj kot
koli jasno, da se poseben
statut za deželno ustanovo, ki
uresniči težnje in zadovolji
trebe zainteresiranega prebi-
valstva, lahko uresniči le ko-
koloviti ljudske akcije in ne
dar rimske birokracije ali
prikladni krogi, ki so spro-
napad na Sicilijo — kot smo
bili — proti avtonomističnim
navdom.

Nša partija vodi veliko bor-
vo vsaj deželi, in parlamentu
z množično akcijo za doseg

Miroljubno tekmovanje Z.S.S.R. s kapitalističnim svetom

- ◆ Teze XXI. kongresa KP SZ
- ◆ Pogoji za prehod v komunizem
- ◆ Sedemletni načrt

V Moskvi so objavili teze poročila, ki ga bo imel prvi
sekretar CK KP SZ, tov. Nikita Hruščev na XXI.
kongresu KP SZ, ki se bo vršil prihodnjega januarja. Teze,
ki se v glavnem nanašajo na vprašanja v zvezi z razvojem
sovjetskega gospodarstva v dobi od 1959 do 1965, so bile
sedaj objavljene, zato, da bodo komunisti lahko o teh pro-
blemih razpravljali v času priprav na XXI kongres.

Teze poudarjajo, da so bile v
SZ dosežene tako velike spre-
membe, da omogočajo otvoritev
nove razvojne dobe, t. j. dobe
splošne gradnje komunistične
družbe. Ta doba bo odločilne
pomena v tekmovanju s ka-
pitalističnim svetom na podro-
čju proizvodnje in torej tudi v
načinu življenja prebivalstva.

Tu tre za uresničitev zgodov-
inske naloge, ki je: doseči in
prekoračiti kapitalistične drža-
ve. Načrt za dobo od 1959 do
1965 spada v okvir velikega pet-
najstletnega načrta, ki predvi-
deva, da bo sovjetska država
stala na prvem mestu na svetu
v pogledu gospodarstva in ki
torej določa od 2 do 3 kratno
povečanje ključne industrijske
proizvodnje.

Zivljenjska raven sovjetskega
prebivalstva se je močno dvig-
nila po zaslugi tako velikega

Enoletna proizvodnja elektri-
ke za časa carske vladavine od-
govarja trem dnevom današnje
proizvodnje. Za časa carstva ni
bilo v večji ogromni državi ni
tudi ene kemične tovarne, danes
stoji sovjetska kemična indus-
trija na drugem mestu v svet-
u. Letos bo sovjetska proizvod-
nja litega železa, jekla, premo-
ga, električne energije, cemen-
ta, lesa in bombaža večja od
proizvodnje Velike Britanije,
Zahodne Nemčije in Francije.
Proizvodnja številnih sovjetskih
industrijskih predmetov je v
zadnjih letih prekoračila proiz-
vodnjo ZDA. Tako so, torej,
dejstva.

V prihodnjih 5 letih se bo
položaj še bistveno spremenil,
saj predvideva tozadevni načrt,
da se bo še nadalje razvilo na-
rodno gospodarstvo, povečala
industrijska proizvodnja, zlasti
železa, jekla in kemična, da
se bo povečala proizvodnja

petroleja in elektrike, da bodo
preuredili in izboljšali železni-
ski promet, da se bo kmetijstvo
še bolj razvilo itd. Zato se bo
leta 1965 celokupna industrijska
proizvodnja povečala za o-
krog 80 odst. v primerjavi s
letom 1958, proizvodnja potroš-
niških dobrin pa za 65 odst.
Kmetijska proizvodnja bo leta
1965 za 1,7 krat večja od se-
danje. Tako bo tudi na podro-
čju kmetijstva SZ prekoračila
proizvodnjo ZDA.

Za doseg vsega tega bo v
veliki meri pripomogla široka
avtomatizacija, ki se že uva-
ja na široki črti v SZ. Prav la-
ko igrajo pri tem veliko vlogo
najnovejši izsledki znanosti,
zlasti se atomsko energija, ki se
vedno bolj izkorišča v mirolju-
bne in koristne namene.

Sedemletni načrt predvideva
veliko povišanje življenjske ra-
vni sovjetskega prebivalstva
Leta 1965 se bo sovjetski naro-
dni dohodek povečal za 62 - 65
odst. v primeri s sedanjim, po-
trošnja pa se bo povečala za
približno 63 odst. Medse in pla-
če sovjetskih državljanov bo do
leta 1965 za približno 40
odst. višje od današnjih. Vse to
bo omogočilo, da bo delovni
teden skrajšan na 5 dni in da bo
tako 2 dneva na teden do-
ločena za počitek. Poleg tega
bo skrajšan tudi dnevni delovni
urnik in sicer na 5 odnosa
6 ur.

Pa še nekaj o problemih
vzgoje in kulture, o čemer go-
vorijo tudi gori omenjene teze.

Solskim problemom posveča
SZ od vsega začetka veliko po-
zornost. Danes obiskuje šole
raznih vrst in stopenj okrog
30 milijonov sovjetskih držav-
ljanov. Leta 1965 bo znalo
število slušateljev raznih šol od
38 do 40 milijonov.

V tem času bo v vseh dežel-
lah uvedena obvezna osemletna
šola. Na univerzah bo doseglo
diplome okrog 2.300.000 akade-
mikov. (V zadnjih sedmih letih
je število diplomirancev znaša-
lo okrog 1.700.000). Vzporedno
s tem bodo storjeni koraki tu-
di za nadaljnje izboljšanje vseh
panog kulture in znanosti.

Vsi ti uspehi bodo v veliki
meri pomagali tudi delavskemu
razredu v kapitalističnih dežel-
lah, v njegovih borbah tudi v
kojsnje koristi, kakor tudi v
borbah za mir, demokracijo in
socializem.

Klečeplaštva pred KD ni mogoče prikriti z lipovo vejico!

Že na 1. zasedanju tržaškega
občinskega sveta je novo-
izvoljeni klerikalni župan dr.
Franz, pokazal namen proti-
demokracije in protistano-
vno-političnega nadaljnega delo-
vanja. Kršćanska demokratske
stranke. Na to dejstvo je potre-
bno resno opozoriti vse Trža-
čane, ker s tako politiko bi Kr-
ščanska demokracija hotela zhi-
sati vse demokratične pridobitve
delovnega ljudstva. Resno mo-
ra presojati slovensko ljudstvo
vse delovanje in občinski svet.

Na prvem zasedanju se je tu-
di dr. Agneletto izkazal in v
nastopu potrdil, da bo dosledno
podpiral predloge Kršćanske de-
mokracije z glasovanjem ali z
vzdržanjem glasa. Nič čudnega
saj je dr. Josip Agneletto v vseh
prejšnjih občinskih svetih po-
kazal s svojim delovanjem in
glasovanjem vso podporo bür-
šemu županu Bartoliju, ki ni

hotel slišati ne sprejeti nobene.
Še tako upravičeno, zahteva Slo-
vencev. Za tako obnašanje dr.
Bartoli večkrat pohvalil dr.
Agneletto. Ko je bil bivši žu-
pan v stiski, je javno pozval
dr. Agneletto naj podpre pre-
dloge Kršćanske demokracije, kar
je preak Slovenske demokrat-
ske zveze tudi storil. S tem je
omogočil pozicije Kršćanske de-
mokracije t. j. tiste stranke, ki
kroti slovenskemu ljudstvu pra-
vice ki so zajamčene v republi-
ski ustavi ter zapostavlja slo-
vensko ljudstvo, vodi diskrimi-
nacijsko politiko in mu ne do-
voli slovenske besede v centru
mesta.

Tako vedenje napram stran-
ki, ki ravna s Slovenci kot z
manjvrednimi ljudmi, ne kori-
sti narodni skupnosti ter ni do-
stojno za „pravkar“, ki trdi, da
edino on predstavlja tradicije
tržaških Slovencev. Slovensko
ljudstvo je v dolgoletni protifa-
šistični borbi pokazalo, kako se
brani pravice našega naroda,
ter se da politika klečeplaštva
pred Kršćansko demokracijo ni
v interesu slovenske skupnosti.

Dejstva in izkušnje govorijo
dovolj jasno. Ne zadostuje pri-
kriti delovanje z golo frazo
in lažjo. Ne zadostuje pokri-
tje klečeplaštva z lipovo vejico.
Taka politika je le v škodo
slovenskemu ljudstvu.

Izidi zadnjih političnih voli-
te so pokazali pravdom Slo-
venske liste, da slovensko ljud-
stvo ne dopušča, da bi mu me-
nili posek v oči. Okoli tisoč slo-
venskih volitev je pokazalo
hrbet pravdom Slovenske de-
mokratske zveze in Slovenske
katoliške skupnosti, ker so pra-
vi pravi ali priliki političnih
volitev izrazili mnenje, da mora
Kršćanska demokracija, ki je vo-
dila stranko, ohraniti svoj po-
ložaj in ostati še naprej na liri-
čnem državi. Svetovali so slo-
venskim volivcem naj glasujejo
za Kršćansko demokracijo sprit-
no moči in nevarnosti komuniz-
ma.

V tem se skriva jedro Agne-
lettove politike, ki hoče ohrani-
ti pozicije Kršćanske demokracije.

Zavedao slovensko ljudstvo
pa ne bo dopustilo, da bi Kr-
ščanska demokracija našla za-
slobo med množicami, katere
zavrača in postavlja v manjvredni
položaj. Strnilo se bo okrog sile,
ki dosledno ter ob vsaki priliki
išči pravice in koristi vse slo-
venske skupnosti. To sila je Ko-
munistična partija, ki vodi de-
larski razred in vse delovno
ljudstvo v borbi za dokončno in
popolno zmago.

Prispevki
za tisk
in volilni sklad

Mesec tiska, kakor tudi vo-
litve so za nami, toda še vedno
posamezne sekcije nabirajo
prispevke v ta namen.

Ob trenutku, ko smo objavili
zadnje tozadevno poročilo je
naša osrednja administracija
prejela sledeče prispevke:

Sekcija Sv. Ana 3.900 lir, To-
mažič 70.000, Sv. Ivan-Podli-
njer 8.020, Trebič 6.200, Do-
mjo 300, Opčine 11.400, Rojan
4.650, Bazovica 300, Lonjer
5.550, Barkovlje 4.500, Kolon-
kovec 23.630, Dolina 3.900,
Skeđenj 34.820, Sv. Jakob
16.040, Milje 15.400, Pradolon-
gov 1.500, Rocol 6.800, Magda-
lena 5.500, Rojan 2.500 in Sem-
polaj 650 lir.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Ali gre za obrambo
komisarskega stolčka?

Prizadevanja komunistov in
vseh onih, ki jim je pri sr-
cu usoda Delavskih združenj,
ki proti Delavskim združenjem
Med drugim je Stopper trdil, da
ni res, kar je govoril poslanec
Vidali. Toda pri tem pa je bil
premoledno arogant, saj je tudi
iz njegovih izjav razvidno, da
nevarnost obstaja in da je pro-
ces akrcjevanja Delavskih za-
drug že v teku.

Silno čudno se nam zdi, da
je gospod Stopper čakal toliko
časa. Znano je, da so nameščen-
ci Delavskih združenj zaradi ne-
varnosti, ki proti ustanovi, celo

Atomski nevarnosti se ne more izogniti nobena dežela sveta

- ▲ Opomin 9.235 znanstvenikov iz 44 držav
- ▲ Zmagati mora stališče razuma
- ▲ Konferenca v Ženevi

To je vseobsegajoče protislo-
vje z vsem smislom znanstven-
ga napredka in civilizacije. Saj
najboljše glave človeštva od
Mendeleva do Einsteina niso
pred nami odložile zastora nad
tajnami graditve materije, da bi
odtudi smrt molila svoj kočeni
obraz. Saj niso veliki humani-
sti, raziskovalci in zdravniki od
Jemnerja in Pasteurja do Pav-
lova in Wachsmanna iskali poti
za zdravljenje najhujših bicev
človeštva, zato, da bi odprli pot
še hujšim nevarnostim.

Mi menimo, da morajo na-
predni znanstveniki in literati
vsega sveta pomagati prepro-
stim ljudem, da pridejo na
jasno, kdo je pravi krivec bla-
zne gonje v atomski oborožitvi,
v nenehnih poskusih nuklear-
nega in termonuklearnega o-
rožja.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Nevarnosti, ki jih je dal
izdelano okoli poltrij milijon
a v ZDA in Veliki Britaniji sku-
paj okoli 4 milijone ton eksplo-
zivnih snovi. Te številke so vse-
kakor veličanske. Toda pri ek-
sploziji ene same velike vodiko-
ve bombe, nastane energija, ki
prekorača energijo vseh eksplo-
zivnih snovi, izdelanih na vsem
svetu v štirih letih druge svetov-
ne vojne.

Za vse prave znanstvenike, ki
so vajeni zreti resnici v oči, je
izredna moralna tragedija de-
jstvo, da zaradi politične osle-
povitve in pustološčin določenih
političnih funkcionarjev velikih
držav Zahoda, največje znan-
stveno odkritje sodobnosti, ne
uporabljajo za blagor in pro-
vit človeštva, temveč ljudem na
škodlo.

9.235 znanstvenikov iz 44 držav
je z vso odgovornostjo, na
katero jih je obvezoval visok
naslov znanstvenika v peti-
ciji, ki so jo začetkom tega leta
izročili Organizaciji združeni-
nih narodov, opozorili ljudi
vsega sveta na dejstvo, da so
v prometu grozotna sredstva člo-
veškega samouničenja. Do tega
uničenja pa lahko pride, ne le
v slučaju absolutne blaznosti, t.
j. v svetovni vojni. Povečana ko-
ličina radioaktivnih snovi v na-
ravi, recimo strunja-90 in ce-
zija-137 ima za neizogibno po-
sledico zastrupljanje organizma
ljudi, zaradi nadaljujočih se nu-
klearnih eksplozij, poleg tega
pa proti normalnemu razvoju
prihodnjih rodov. Tej nevar-
nosti se ne more izogniti noben
del sveta, kajti zračni tokovi v
atmosfera, ki raznašajo smrtono-

snj prah in morski tokovi ne
vedo za teritorialne meje držav.
Tisti, ki zanikajo ali zmanjšu-
jejo to nevarnost s neutemelje-
nimi pretvezami, so neodgovor-
ni nevedneži ali pa zavestni
lažnjivci.

Sovjetske znanstvenike, kot je
izjavil fizik Igor Vasiljevič
Kurčatov, izredno vzemirja
dejstvo, da se ni mednarodnega
sporazuma o hrepogojni prepo-
veditvi atomskega in vodikovega
orožja. Omenil je, kako velika
beda in gorje čaka človeštvo
zaradi uporabe atomskega in vo-
dikovega orožja. V pojasnilo je
navedel pokatke, ki označujejo
proizvodnjo eksplozivnih snovi
za časa druge svetovne vojne. V
Nemčiji je v tem obdobju bilo
izdelano okoli poltrij milijon
a v ZDA in Veliki Britaniji sku-
paj okoli 4 milijone ton eksplo-
zivnih snovi. Te številke so vse-
kakor veličanske. Toda pri ek-
sploziji ene same velike vodiko-
ve bombe, nastane energija, ki
prekorača energijo vseh eksplo-
zivnih snovi, izdelanih na vsem
svetu v štirih letih druge svetov-
ne vojne.

Za vse prave znanstvenike, ki
so vajeni zreti resnici v oči, je
izredna moralna tragedija de-
jstvo, da zaradi politične osle-
povitve in pustološčin določenih
političnih funkcionarjev velikih
držav Zahoda, največje znan-
stveno odkritje sodobnosti, ne
uporabljajo za blagor in pro-
vit človeštva, temveč ljudem na
škodlo.

9.235 znanstvenikov iz 44 držav
je z vso odgovornostjo, na
katero jih je obvezoval visok
naslov znanstvenika v peti-
ciji, ki so jo začetkom tega leta
izročili Organizaciji združeni-
nih narodov, opozorili ljudi
vsega sveta na dejstvo, da so
v prometu grozotna sredstva člo-
veškega samouničenja. Do tega
uničenja pa lahko pride, ne le
v slučaju absolutne blaznosti, t.
j. v svetovni vojni. Povečana ko-
ličina radioaktivnih snovi v na-
ravi, recimo strunja-90 in ce-
zija-137 ima za neizogibno po-
sledico zastrupljanje organizma
ljudi, zaradi nadaljujočih se nu-
klearnih eksplozij, poleg tega
pa proti normalnemu razvoju
prihodnjih rodov. Tej nevar-
nosti se ne more izogniti noben
del sveta, kajti zračni tokovi v
atmosfera, ki raznašajo smrtono-

snj prah in morski tokovi ne
vedo za teritorialne meje držav.
Tisti, ki zanikajo ali zmanjšu-
jejo to nevarnost s neutemelje-
nimi pretvezami, so neodgovor-
ni nevedneži ali pa zavestni
lažnjivci.

Sovjetske znanstvenike, kot je
izjavil fizik Igor Vasiljevič
Kurčatov, izredno vzemirja
dejstvo, da se ni mednarodnega
sporazuma o hrepogojni prepo-
veditvi atomskega in vodikovega
orožja. Omenil je, kako velika
beda in gorje čaka človeštvo
zaradi uporabe atomskega in vo-
dikovega orožja. V pojasnilo je
navedel pokatke, ki označujejo
proizvodnjo eksplozivnih snovi
za časa druge svetovne vojne. V
Nemčiji je v tem obdobju bilo
izdelano okoli poltrij milijon
a v ZDA in Veliki Britaniji sku-
paj okoli 4 milijone ton eksplo-
zivnih snovi. Te številke so vse-
kakor veličanske. Toda pri ek-
sploziji ene same velike vodiko-
ve bombe, nastane energija, ki
prekorača energijo vseh eksplo-
zivnih snovi, izdelanih na vsem
svetu v štirih letih druge svetov-
ne vojne.

Za vse prave znanstvenike, ki
so vajeni zreti resnici v oči, je
izredna moralna tragedija de-
jstvo, da zaradi politične osle-
povitve in pustološčin določenih
političnih funkcionarjev velikih
držav Zahoda, največje znan-
stveno odkritje sodobnosti, ne
uporabljajo za blagor in pro-
vit človeštva, temveč ljudem na
škodlo.

KULTURA IN ZNANOST

Po 50 letih novo življenje?

- Presenetljivi dosežki v pomlajevanju organizmov
- Izjave romunske zdravnice Arslanove

Statistike kažejo, da se je v našem stoletju občutno podaljšala povprečna življenjska doba. V nekaterih deželah doživi 70 let že vsak četrty človek, po splošnem mnenju pa je povprečna življenjska doba zdaj za petino daljša, kar je predvsem zaslugi znanosti, higijene in antibiotikov. Krmlilo sveta je zdaj v rokah ljudi, ki so stari nad 60 let. Nekateri optimisti napovedujejo sprčo najnovjših znanstvenih dosežkov, da bomo staraost že čez nekaj desetletij ne bo več imela smisla.

Romunska zdravnica Arslan je opisala na kongresu gerontologov, poskus, ki pomeni močan napredok nad starijem. Že osem let proučuje neko staro, ki ji

je bilo 90 let, ko se je začela z njo ukvarjati. Starica je imela vse znake starostne izpostavljenosti: lasje so bili beli, vid slab, prav tako srce, spomin pa je počasi pešal. Razen tega je trpela starica zaradi kroničnega vnetja sklepov in je le s težavo premikala roke.

Starici je zdaj 98 let, spomin se ji je povrnil, lasje so skoraj vsi kostanjevi, vnetje je izginilo, starica hodi in bere brez napačkov. Lahko bi rekli, da se je pomladila za 30 let. Arslanova je uporabila predvsem novokain, ki je veljal doslej le za anestetično sredstvo.

Novokain je Arslanova popeljal dolgo raziskovalno v laboratoriju. Ugotovila je, da ta snov pomlajuje ostarele celice. Uspeh ni izostal, vendar bo treba novokain v skladu s pregovorom, da ena lastovka še ne prinaša pomladi, preizkusiti tudi na drugih ljudeh, preden se bo za res uveljavil.

Neki francoski zdravnik zdravi svoje bolnike z izvlečkom iz telečjega zanjčja. Stari ljudje se po njegovi metodi spet postali krenki, kakor da jim je 50 let. Pariški gerontolog dr. Bianchini je odprl moderno zdravilišče in v njem daje svojim starim bolnikom »protistarevski sok«, imenovan elektrokin. Skozi stare organizme teče električni tok infinitesimalne napetosti.

Angleži delajo drugačne poskuse. Okoli 160 osivelih ljudi so zdravili šest mesecev s paraminobenzoinsko kislino. Po petih mesecih se je štirim petim starcem vrnila poprejšnja moč, lasje pa so postali naravno barve.

Grški biolog dr. Georgy je začel zdraviti z izvlečkom iz telečje prsne žleze. Nekaj podobno, ga je preizkušal tudi neki švicarski zdravnik. Dr. Georgy je s svojim postopkom odpravil znake starosti pri nekaj petdesetih morskih prašičkih.

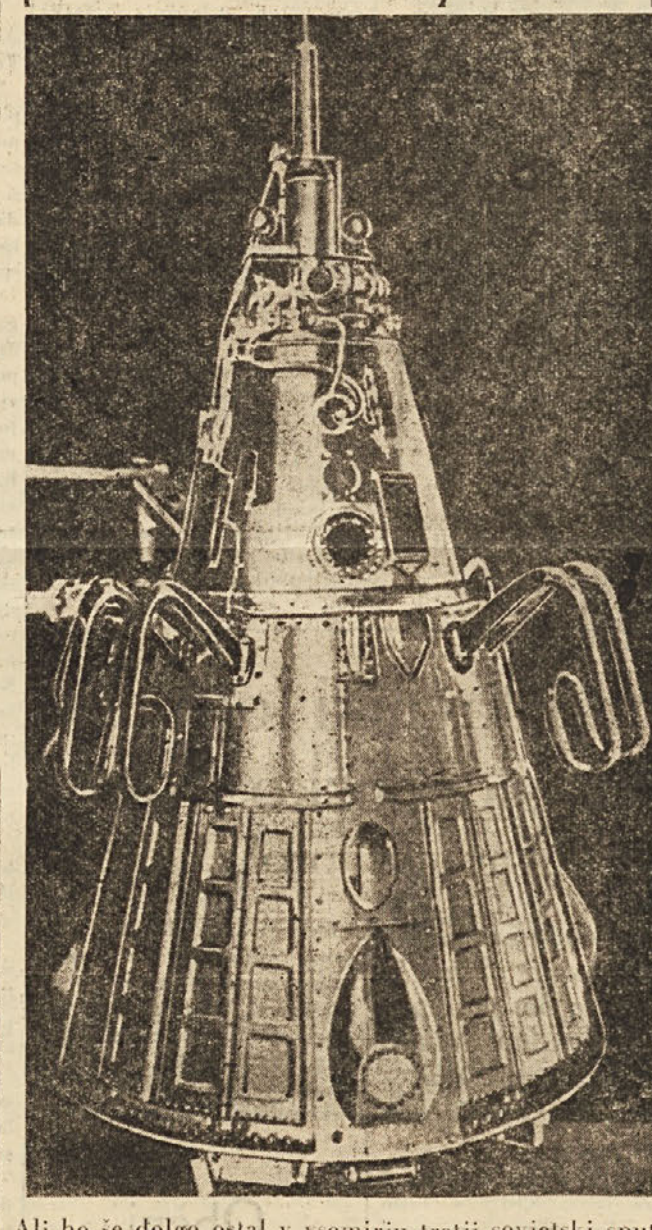
Električna centrala na luni

Zvezdoslovci so ugotovili, da se luna enakomerno giblje okoli zemlje. Izmerili so čas do stoščiinske sekunde natančno. Prav ob tem so spoznali, da se zemlja ne giblje vedno z enako hitrostjo. Na njeno gibanje vplivajo meteorološki pojavi in celo morská plima, ki je na luni ni. Ustanove, ki natančno merijo čas, že uporabljajo mesece kot enega izmed faktorjev pri vsakdanjem računanju. Na mednarodnem kongresu zvezdoslovcev, ki je bil v Moskvi, so med drugim sklenili, da bodo vsestransko proučili gibanje lune. V ta namen urejajo na različnih krajih zemeljske oble polne mere in raziskovalne naprave.

Cepprav človek s svojo tehniko in drugimi pripomočki se

ni pripravil na polet na luno, mu vendar znanstveniki že skušajo zagotoviti čim ugodnejše razmere za obstoj, ko bo le prišel tja. Peter Castrucho, vodja ameriškega inštituta za zvezdoslovje je pred kratkim objavil načrte za sončno električno centralo, ki naj bi jo zgradili na luni. Sestavljala bi jo kovinska mreža, obložena s tenko prevleko iz plastične snovi. V ta namen bi uporabili surovine, iz kakršnih izdelujejo plastične vreče za živila. Ko bi se sončni žarki ustavili v tem plastičnem ovojju, bi se na njegovi površini, ki jo sestavljajo posebne kemične snovi, sproščali elektroni, ki bi jih potem zbiralá kovinska mreža. Na hektarju lune površine bi tako pridobili 1200 kilovatov električne energije, torej količino, ki zadostuje za delovanje 10.000 televizijskih sprejemnikov.

Koliko časa bo krožil III. sputnik?

Ali bo še dolgo ostal v vsemirju tretji sovjetski sputnik? To je vprašanje, ki ga postavljajo številni znanstveniki in tudi neznantstveniki, ki z zanimanjem spremljajo vesti o kroženju umetnega satelita okrog zemeljske oble. Na to vprašanje odgovarjajo sovjetski znanstveniki tako-le: Tretji sputnik bi moral po vseh predvidevanjih krožiti okrog našega planeta vsaj 500 dni, to je 18 mesecev, raketa pa, ki je sputnik pogonila v vsemirje bi morala krožiti vsaj 6 mesecev. Ta sputnik je v veliki meri obogatil znanost o vsemirju. Z njegovo pomočjo so znanstveniki ugotovili, da v višini nad 250 km ni več molekularnih jonov in da je višja atmosfera atomska. Posamezne molekule se razbijajo v atomske jone pod vplivom intenzivnih joniziranih izsevanj. Tako je prvič uspelo prodreti v skrivnostni pojav zemeljskega magnetizma, ki je se predmet razpravljanja znanstvenikov.

O čem so pisali slavisti pred kongresom v Moskvi

Benedikt Kutrljevič dubrovniški humanist

V teku priprav na mednarodni kongres slavistov v Moskvi, je sovjetski odbor slavistov objavil v raznih zbornikih vrsto člankov, ki so jih napisali nekateri priznani slavisti. Na tem mestu objavljamo v izrečku nekatere izmed omenjenih člankov, ki so bili objavljeni v 6. številki moskovske revije »Slovenija«.

Dubrovnik je bil v srednjem veku med najbogatejšimi ognjišči slovanske kulture. Tu je zrasla slavna plejada pesnikov, pisateljev in znanstvenikov, ki so visoko dvignili zastavo humanizma. Med temi je bil tudi Benedikt Kutrljevič, ki je napisal knjigo »O trgovini in o sodobnem trgovcu«. O tej knjigi in o njenem avtorju piše sovjetski učenjak Golovick. Kutrljevič naslednje:

»Knjiga o trgovini« (1957) prica o obsejni humanistični izobrazbi njegovega pisca, Kutrljeviča, ki je zastavljal nalogo pisati o trgovini, kot o umetnosti.

Sodobna raven slovanske dialektologije in tesno sodelovanje, ki je nastalo med znanstveniki-dialektologi raznih slovanskih dežel, nam dajeja možnost uresničiti delo, ki so ga še nedavno smatrali za neuresničljivo.

Gre namreč za ustanovitev velikega dialektološkega atlasta, ki bi zajel vse ozemlje z avtohtonskim (t. j. živčnim) na nekem ozemlju vsaj tekom življenja nekolicin (rodov) slovanskih prebivalstev, a če je mogoče, tudi posamezne sosednje pokrajine z neslovanskim prebivalstvom (Romuni, Madžari, Albanci), ki se je tekom daljšega obdobja nahajalo v dotiku s Slovani.

Atlas je potreben ne le lingvistom, temveč tudi znanstvenikom, ki se udeležujejo v vmesnih panogah znanja - historikom, etnografom, arheologom. Osnutek ustanavljanja obšeslovanskega dialektološkega atlasta podaja poljski lingvist Z. Stieber. On daje vrsto konkretnih metodnih predlogov in priporočil glede na pripravljanje in izvršitev dela za sestavljanje dialektološkega gradiva, načinov njegove obdelave, sestavljanja celotnega okvira vprašanj, potrebnih za razgovor s prebivalstvom, načinov anketiranja in metodike kartografiranja.

Pri ustanovitvi omrežja ozemeljskih točk kot osnove za zbiranje podatkov in kasnejša kartografiranja, je treba vzeti v poštev obseg ozemlja in raznovrstnost govoric.

Začasno se predlaga sledeča razporeditev točk med posameznimi slovanskimi jeziki: ruski jezik 120-150 točk, ukrajinski 60-70, beloruski 30-40, bolgarski 20-25, češki in slovaški okrog 30, poljski in kašubski okrog 50, jugoslovanski jeziki od 40 do 50 in za jezik lužiskih Srbov 3 točke.

Poleg tega bi po mnenju avtorja članka »O osnutku obšeslovanskega dialektološkega atlasta« bilo potrebno zbrati gradivo vsaj v 5 romunskih, 3 madžarskih in 2 albanških točkah, kakor tudi v določenih krajih relativno kasnejše naselitve Slovanov na neslovanskih ozemljih.

Praslovanska naselja na Poljskem

Lingvistika je rodna sestra zgodovine. Njena sorodnost in vzajemna povezanost pride zla-

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na žalost so naši podatki o dejavnosti humanizma v Dalmaciji do druge polovice XV stoletja zelo nepopolni. Kot Odisej v predurju Hadesa, raziskovalci dajejo zgolj molčeče sence, zadovoljujoč se s skopimi besedami, da bi restavrirali preteklost. Pomen Kutrljeviča je tem bolj važen za tiste čase. On se pogovarja z nami na ves glas in njegova knjiga je za nas dragocena priča visoke kulture dalmatinskih Slovanov v ranem obdobju humanizma.

Na šesti celini zemeljske oble

22. junija, na dan, ki je najdaljši v letu Antarktike, so polarniki tretje sovjetske antarktične ekspedicije zamenjali tradicionalne pozdravne brzojavke s člani vseh inozemskih ekspedicij. »Upamo, da bo duh prijateljskih odnosov in sodelovanja ohranjen med ljudmi vseh narodnosti, ki bivajo na tem kontinentu« - so pisali v svoji brzojavki avstralski prezimovalci, ki so sosedje sovjetskih raziskovalcev v »Mirnem«.

Na Antarktiki ustreza obdobje od junija do avgusta našim zimskim mesecem. Na šesti celini je tako hud mras, kakršnega ne poznajo niti prebivalci Verhojanskaja v Sibiriji, ki je najbolj mrzla točka na našem planetu. Junija tega leta so na sovjetski znanstveni postaji »Vostok« zabeležili 83 stopinj pod ničlo, kar je najnižja temperatura na zemljski obli. V pogojih tako nizke temperature se preje še nikdar ni nahajal noben človek. Prezimovalci so mogli opazovati, kako se kaplja vode vržena na led, ohlajeno do 80 stopinj, spremeni v kroglico. Na tako hudem mrazu gumi začne pokati, dizeljevo gorivo se strjuje kot čebelni med, a kovina zgublja svojo trdnost.

»Za nekoliko dni v »Mirnem« temperatura zraka stoji okoli 27-28 stopinj pod ničlo. Hitrost vetra znaša 20-30 metrov na sekundo. V zraku neskončno vihrajo sipine snega. Sneg prodira povsod, celo pod obleko. Lice tistih, ki delajo zunaj, pokriva skorja ledu.

Zameti neprestano zasipava, zgradbe, tako da so vse pod snegom. Pretežni del dneva je obdobje Antarktičnega zivota v mraku. Skoraj vse čas nad hišami gore luči in le po njih je mogoča orientacija v meteu. Iz mnogih poslopj je mogoče priiti na prsto zgolj zvozi strešne odprtine«, je pisal načelnik tretje antarktične odprave E. I. Tolstikov v enem svojih julijemskih poročil.

Toda meteži, najhujši mraz in močni vetrovi ne morejo omajati odločnosti tistih, ki žele zbrsati prazne mudeže z zemeljske oble.

Zameti neprestano zasipava, zgradbe, tako da so vse pod snegom. Pretežni del dneva je obdobje Antarktičnega zivota v mraku. Skoraj vse čas nad hišami gore luči in le po njih je mogoča orientacija v meteu. Iz mnogih poslopj je mogoče priiti na prsto zgolj zvozi strešne odprtine«, je pisal načelnik tretje antarktične odprave E. I. Tolstikov v enem svojih julijemskih poročil.

Toda meteži, najhujši mraz in močni vetrovi ne morejo omajati odločnosti tistih, ki žele zbrsati prazne mudeže z zemeljske oble.

Zameti neprestano zasipava, zgradbe, tako da so vse pod snegom. Pretežni del dneva je obdobje Antarktičnega zivota v mraku. Skoraj vse čas nad hišami gore luči in le po njih je mogoča orientacija v meteu. Iz mnogih poslopj je mogoče priiti na prsto zgolj zvozi strešne odprtine«, je pisal načelnik tretje antarktične odprave E. I. Tolstikov v enem svojih julijemskih poročil.

Toda meteži, najhujši mraz in močni vetrovi ne morejo omajati odločnosti tistih, ki žele zbrsati prazne mudeže z zemeljske oble.

Zameti neprestano zasipava, zgradbe, tako da so vse pod snegom. Pretežni del dneva je obdobje Antarktičnega zivota v mraku. Skoraj vse čas nad hišami gore luči in le po njih je mogoča orientacija v meteu. Iz mnogih poslopj je mogoče priiti na prsto zgolj zvozi strešne odprtine«, je pisal načelnik tretje antarktične odprave E. I. Tolstikov v enem svojih julijemskih poročil.

Toda meteži, najhujši mraz in močni vetrovi ne morejo omajati odločnosti tistih, ki žele zbrsati prazne mudeže z zemeljske oble.

Zameti neprestano zasipava, zgradbe, tako da so vse pod snegom. Pretežni del dneva je obdobje Antarktičnega zivota v mraku. Skoraj vse čas nad hišami gore luči in le po njih je mogoča orientacija v meteu. Iz mnogih poslopj je mogoče priiti na prsto zgolj zvozi strešne odprtine«, je pisal načelnik tretje antarktične odprave E. I. Tolstikov v enem svojih julijemskih poročil.

Toda meteži, najhujši mraz in močni vetrovi ne morejo omajati odločnosti tistih, ki žele zbrsati prazne mudeže z zemeljske oble.

Zameti neprestano zasipava, zgradbe, tako da so vse pod snegom. Pretežni del dneva je obdobje Antarktičnega zivota v mraku. Skoraj vse čas nad hišami gore luči in le po njih je mogoča orientacija v meteu. Iz mnogih poslopj je mogoče priiti na prsto zgolj zvozi strešne odprtine«, je pisal načelnik tretje antarktične odprave E. I. Tolstikov v enem svojih julijemskih poročil.

- 80 stopinj pod ničlo
- Znanstvene raziskave se bodo nadaljevale tudi po zaključku geofizikalnega leta

Ljeverda našega planeta. Delo sovjetskih raziskovalcev Antarktike ne pojenja niti za minuto. Sovjetska vlada dobro skrbi za polarnike. Tam žive v odličnih življenjskih pogojih. V stanovanjih in službenih prostorih imajo temperaturo 17-20 stopinj nad ničlo. S toploto od dizelskih motorjev elektrane segrevajo banjo. V notranjem dvorišču imajo svoje vrten klub s knjižnico. Tu predvajajo tudi filme.

Sovjetski znanstveniki so napisali že precej važnih strani v knjigo zgodovine proučevanja Antarktike. Evo zakaj je N. S. Hruščev v pogovoru s poljskimi novinarji dejal, da so raziskovalci Antarktičnega herojski.

31. decembra tega leta se končuje Mednarodno geofizično leto. Toda znanstvene raziskave na področju geofizike se bodo nadaljevale tudi 1959 leta po istem programu kakor 1957 in 1958 leta. Sovjetski polarniki nadaljujejo kontinentalne raziskave Antarktike, da bi si ustvarili popolno skico površine temeljne lege celine.

Vrjetno ni več daleč čas, ko bo šesta celina našega planeta dokončno raziskana.

V. BURIMANOV
Revija »SLOVANI« št. 8-1958.

Slovenska filharmonija v Italiji

Slovenska filharmonija iz Ljubljane je bila na gostovanju v Italiji. Nastopila je v številnih mestih. Njeni koncerti so bili najavljeni v Veroni, Bresci, Milanu, Modeni, Turinu, Genovi, Perugi, Aquli, Bariju, Tarantu, Palermo in Cataniji. Filharmonijo vodila dirigenta Samo Hubad in zborom so nastopali tudi znani solisti Janex Lipušček, Sonja Ročevar, Nada Vidmar, Danilo Merlak in Samo Smerkolj.

Ko čitamo laskava priznanja kritikov se sprašujemo, zakaj ni tudi Trst med tistimi mesti, kjer je nastopila Slovenska Filharmonija. To je značilno a obenem žalostno dejstvo!

Predvideno je, da bo Beograjska opera gostovala v opernem gledališču »La Fenice« v Benetkah. Do nastopa bo prišlo po novem letu. Na sporedu bodo tri predstave opere »Knez Igor«. Dirigiral bo Oskar Danon.

RTV Ljubljana

Prejšnji mesec je začela v Ljubljani delovati poskusna televizijska postaja, redno pa bo začela oddajati 29. novembra. Od tedaj dalje bo povezana s postajama v Beogradu in Zagrebu.

Televizijske programe bo mogoče videti tudi na našem področju in sicer preko oddajnika, ki so ga zgradili na vrhu Nanosa. RTV Ljubljana oddaja na 6. kanalu.

KULTURNA KRONIKA

KONGRES KNJIZEVNIKOV JUGOSLAVIJE

Peti vsedržavni kongres Zveze književnikov Jugoslavije bo decembra v Beogradu njem bodo razpravljali o obnih problemih jugoslovanskje književnosti.

SESELJE DO ŽIVLJENJA» DVA SLOVENSKA IGRA

»Eksperimentalni »Oder 1957« Ljubljani je uprizoril novo slovensko delo Jožeta Javorščaka »Veselite se življenja«. Igralci je bil tudi član iz Tržaške ozemlje Miha Moh.

VALNA KOVNA RAZSTAVA KOPRU

V okviru mednarodnega muškega tedna so v koprskem muzeju odprli stalen oddelček sone likovne umetnosti Sloakega primorja. V tem oddelku so zastopani tudi znani slovenski slikarji Spal, Cernigoj, Lukežič, Hlavaty, Sakida. Poleg teh so zastopani še primorski slikarji: Petrić iz Pirana, Cetin iz Koper, Vilhar iz Postojne in dr.

Novitete na slovenskem knjižnem trgu

Kratkem se bo na slovenskem knjižnem trgu poja vrsta novih zanimivih knjižnih novitet. Te novitete, napovedje glasilo slovenskih zahtev »Knjiga 58«, v svoji zadnji številki 9-10, ki je izšla pred kratkim. Iz tega glasila povezoemo seznam najvažnejših del. Mariborska založba »Obzorje« bo izdala »Srečanja« nekateri dnevnik priznanega slovenskega esejista Jožeta Javorščaka. Gema Hlaifer pravi o tem, da je dragocen literarni spisek, ki sezanja bralca z njeni in estetskim nazori mnogih primarnih francoskih literatov. V tem delu proučeni esteti Javoršček podrobne opisuje vse o čemer je svari v Parizu razpravljali in o vlogi poezije, o prizadevanju pesnikov za svežost jezika o dramatikah itd. Zato bodo »Srečanja« navdušili vse bralce, ki se zanimajo literarne probleme in ki zahtujejo različne poti literarnih stroj.

Mariborska založba bo v kratkem izdala še neko drugo pomembno literarno noviteto in sirom »Nekdo«, ki ga je pisal mladi pisatelj Žiljan Roman. Roman je prav življenska izpoved in verna podoba življenja v zasledenem Mariboru in v raznih mestih Nemije, kjer glavni junak romana živi skoraj vsa vojna leta.

Državna založba Slovenije bo izdala novo zbirko jugoslovanskih klasikov. V okviru te zbirke izidajo »elzbrance pesmi« Silvestra Strahimira Kranjčevića, čisti strahimirovski knjižni poteka letošnje. Kranjčević, ki je bil rodom Hrvat je bil pesnikski talent nasilnih pesnikov Grčiča in Aškercia, vendar pa bil po svoji umetnosti precej oddaljen od njiju. V delu, ki se odziva izšlo v slovenščini nam ta pretresljive primere soveškega zatiranja, obenem pa razna solidarnost s trpečimi, obsej tirane, ki teptajo in duševno odno misel. Kranjčević pesmi je prevedel pesnik Grahnik, obširno in dokumentirano uvodno študijo je pisal dr. Emil Stampar.

Mariborska založba bo izdala S. Heymontov svetovno znani priznani roman »Kmeti«. Ta roman je izdala Sloakega matica v štirih knjigah. »Kmeti« je izšel v letih 1929-1931. Rečeno je za ta roman, da je bil prej Nobelova nagrada.

Mariborska založba bo izdala S. Heymontov svetovno znani priznani roman »Kmeti«. Ta roman je izdala Sloakega matica v štirih knjigah. »Kmeti« je izšel v letih 1929-1931. Rečeno je za ta roman, da je bil prej Nobelova nagrada.

Mariborska založba bo izdala S. Heymontov svetovno znani priznani roman »Kmeti«. Ta roman je izdala Sloakega matica v štirih knjigah. »Kmeti« je izšel v letih 1929-1931. Rečeno je za ta roman, da je bil prej Nobelova nagrada.

Mariborska založba bo izdala S. Heymontov svetovno znani priznani roman »Kmeti«. Ta roman je izdala Sloakega matica v štirih knjigah. »Kmeti« je izšel v letih 1929-1931. Rečeno je za ta roman, da je bil prej Nobelova nagrada.

Mariborska založba bo izdala S. Heymontov svetovno znani priznani roman »Kmeti«. Ta roman je izdala Sloakega matica v štirih knjigah. »Kmeti« je izšel v letih 1929-1931. Rečeno je za ta roman, da je bil prej Nobelova nagrada.

Mariborska založba bo izdala S. Heymontov svetovno znani priznani roman »Kmeti«. Ta roman je izdala Sloakega matica v štirih knjigah. »Kmeti« je izšel v letih 1929-1931. Rečeno je za ta roman, da je bil prej Nobelova nagrada.

Mariborska založba bo izdala S. Heymontov svetovno znani priznani roman »Kmeti«. Ta roman je izdala Sloakega matica v štirih knjigah. »Kmeti« je izšel v letih 1929-1931. Rečeno je za ta roman, da je bil prej Nobelova nagrada.

Mariborska založba bo izdala S. Heymontov svetovno znani priznani roman »Kmeti«. Ta roman je izdala Sloakega matica v štirih knjigah. »Kmeti« je izšel v letih 1929-1931. Rečeno je za ta roman, da je bil prej Nobelova nagrada.

Mariborska založba bo izdala S. Heymontov svetovno znani priznani roman »Kmeti«. Ta roman je izdala Sloakega matica v štirih knjigah. »Kmeti« je izšel v letih 1929-1931. Rečeno je za ta roman, da je bil prej Nobelova nagrada.

„Poglavja iz bojev za socializem“

Cankarjeva založba v Ljubljani je pred kratkim izdala knjigo z naslovom: »Poglavja iz bojev za socializem«. V njej so zbrani številni članki, ki jih je napisal naš kontovski rojak Ivan Regent v letih 1906-1934 in so bili objavljeni v raznih časopisih in revijah.

Recenzijo o tej knjigi, ki smo jo prejeli pred nekaj dnevi, bomo objavili v prihodnji številki.

No, končno je počilo. Pred božicem. Leta 1922. Zgodaj zvečer, ko Michalkovice razsvetljuje le sij z okene.

Svak Jan se je vračal z izmene, srečal Franca in s la sta skupaj v očetovo hišo. Tam sta našla Grochota. Bil je pijan, kinkal je sedeč na tleh, poleg njega pa se je igralo dete. Oče je s čevljarstva stola omenil, da je tale spet tu, da je malo prej prišel tudi Karel, da se je Grochot hotel z njim prepirati in je Karel, ki mu ni bilo do pretepa, odšel.

Franca in Jan sta pijanca zdrnila. Ta je skočil pokonci, in segel v žep. Toda onadva sta ga zgrabila, porinila iz sobice, vrgla na dvorišče in za njim zapahnila vrata.

Franca se je trenutek pomudil. Jan je imel opravke na podstrešju, oče pa je sliinil klince, jih posamič jemal iz ust in zabijal v podplat. Pri takem delu se ne govori veliko. Franca se je malo poigral z otrokom in šel. Ko je odprl večna vrata, ga je nekaj napadel. V temi se je nekaj zablskalo, mislil je, da je bodalo, bilo pa je nevarne orožje, čevljarški nož, ki ga je bil Grochot ukradel očetu zaradi Karla. Franca je prvi napad odbil, krknil na pomoč, pohegnil v noč. Grochot pa pa za njim. Jan je slišal krič. Skočil je pokonci, zgrabil rudarsko sekirko »sorarico« in planil iz koče. Potem je nekje v polju Grochota v teku Franca podrl. Franca spodaj. Grochot zgoraj. Obupna borba za krivice, od daleč teče Jan. Pogoltnila jih je tema. Le trije kriki treh ljudi so prodri iz nje. »Vezus Marija, bodalo ima!« se je oglasil Franca. »Ubijava ga!« se je zadel Jan. »Jezus Kristus, ne ubijajte!«

Te tri krike je sliš

